

Контрольна робота до теми 5.1
«РІЗНОМАНІТНІСТЬ ТВАРИН. БЕЗХРЕБЕТНІ ТВАРИНИ»

Група І. Проводжу дослідження природи (за кожне питання – 2 бали)

1. Учитель запропонував розглянути за допомогою невеликого збільшення мікроскопа готові препарати збудників захворювань людини. Розгляньте особливості будови паразита на отриманій світлині й допоможіть учневі з'ясувати, що це.

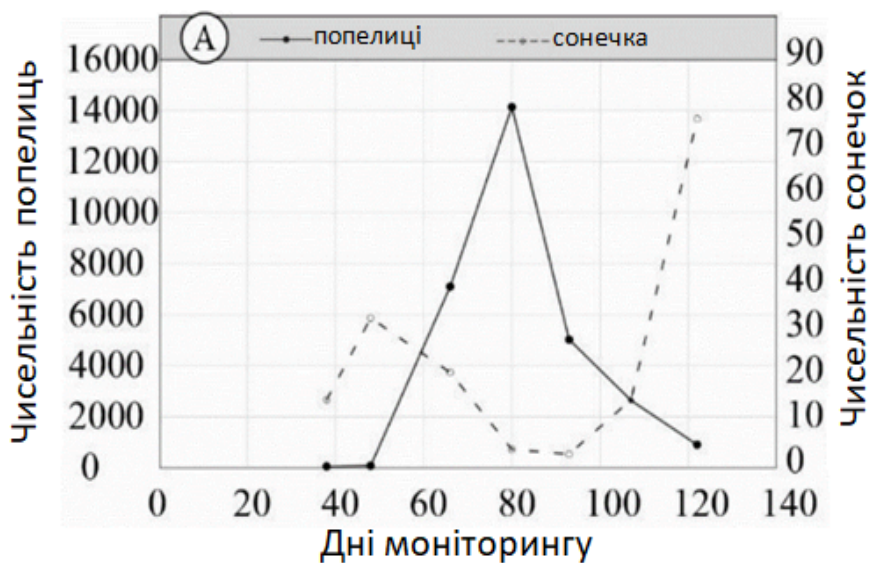

- А. Печінковий сисун
- Б. Трихінела спіральна
- В. Бичачий ціп'як
- Г. Стъожак широкий

2. У дослідах щодо вивчення впливу зрошування посівів бавовника на поширення комах, учені отримали дані чисельності популяцій попелиці та жука-сонечка, що представлені на графіку.

За результатами проведеного дослідження зробили висновки. Оберіть правильний

- А. Найбільша чисельність сонечок спостерігається у ті ж дні, що і найбільша чисельність попелиць
- Б. Попелиці та сонечки мають взаємовигідні зв'язки в екосистемі
- В. Чисельність обох видів комах мінімальна на 100-й день спостереження
- Г. Жуки-сонечки є хижаками, що винищують популяцію попелиць

3. У результаті проведеного у парі дослідження ви з'ясували, що невідома тварина має одну пару вусиків, три пари ніг та сисний ротовий апарат. Яка це тварина?

- А. Метелик
- Б. Рак
- В. Павук
- Г. Тарган

4. Для досліду учні взяли два акваріуми з рибами. В один з них вони підселили меланій. В акваріумі, де жили меланії, скло та вода залишалися чистими впродовж

тривалого часу. Яку гіпотезу тестували учні при здійсненні цього досліду?

- А. Взаємодію меланій та риб в акваріумі
- Б. Здатність меланій фільтрувати воду акваріума
- В. Роль меланій в очищенні від органічних решток

5. Учні й учениці досліджували роль двостулкових молюсків у екосистемі моря. Взяли два акваріуми, набрали в кожен однакову кількість морської води. Акваріум № 1 залишили лише з водою. В акваріум № 2 помістили кілька десятків устриць. Щодня проводили спостереження і фіксували зміни кольору/прозорості води. На 10-й день зробили фото. Виберіть гіпотезу, яку учні й учениці можуть перевірити цим дослідженням.

- А. Морська вода здатна до самоочищення.
- Б. Морська вода очиститься за допомогою устриць, що є фільтраторами.
- В. Морську воду очищають дрібні одноклітинні організми.
- Г. Морська вода в обох акваріумах буде однаковою.

6. Жалкі клітини гідри прісноводної служать для:

- А. пересування по субстрату;
- Б. внутрішньоклітинного травлення;
- В. захисту від ворогів і ураження здобичі;
- Г. регуляції процесів життєдіяльності.

Група II. Опрацьовую та використовую інформацію

7. Сучасний клас Павукоподібні налічує близько 110 тис. видів, серед яких 51 тис. видів павуків! Це переважно наземні тварини. Павуки знищують величезну кількість комах, зокрема, й шкідників сільського господарства. Самі вони є їжею для птахів, ящірок, ссавців та інших тварин. **1 бал**

Оцініть твердження щодо ролі павукоподібних в екосистемах:

- А. Більш, ніж 60% павукоподібних – це кліщі, поширені паразити тварин
- Б. Павуки – це хижаки, які в екосистемах поїдають рослинну їжу
- В. Серед сучасних павукоподібних немає водних організмів
- Г. Павуки приносять користь при вирощуванні культурних рослин на присадибних ділянках

8. Увідповідніть способи використання безхребетних тварин людиною (1-6) з прикладами таких тварин (А-Е) – **6 балів**, по 1 б за кожну правильну відповідність.

1. Мед

2. Біла ікра

3. Натуральний шовк

4. Натуральні перли

5. Барвник сепія

6. Українські коралі

А

Б

В

Г

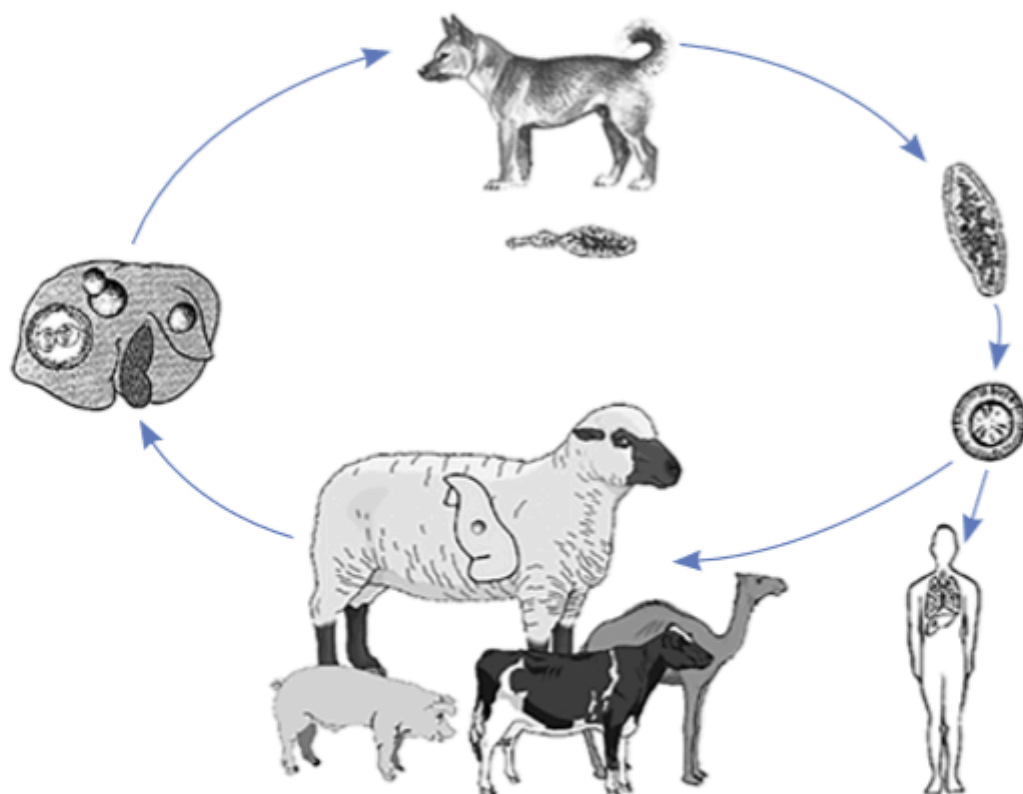

Д

Е

9. Розгляньте цикл розвитку ехінокока. Виберіть твердження, яке **НЕ** відповідає профілактиці зараження цим паразитом – **1 бал.**

А Заразитись можна, погладивши безпритульного собаку.

- Б Собаки заражаються, поїдаючи мертвих хворих травоядних тварин.
В. В організм людини з брудними руками потрапляють яйця паразита.
Г. Людина заражається, вживаючи в їжу м'ясо хворих овець, корів, кіз.

10. Співвіднесіть особливості будови (1-6) з відповідними групами молюсків (А-В) – **3 бала**, по 0,5 б за кожну правильну відповідність.

Особливості будови молюсків:

- 1 Тіло складається з тулуба та ноги. Має двостулкову черепашку.
- 2 Відсутня голова, тіло вкрите двома стулками, немає щелеп.
- 3 Має зовнішню або внутрішню черепашку, добре розвинені щупальця, реактивний рух.
- 4 Черепашка скручена спіраллю, є голова з очима та щупальцями.
- 5 У більшості представників немає черепашки, захисний механізм – виділення чорнильної рідини.
6. Переважно рослиноїдні, мають на язиці терку – радугу.

Групи молюсків:

- А. **Черевоні** (слимаки, равлики)
Б. **Двостулкові** (мідії, устриці)
В. **Головоні** (восьминоги, кальмари)

Група III. Усвідомлюю закономірності природи

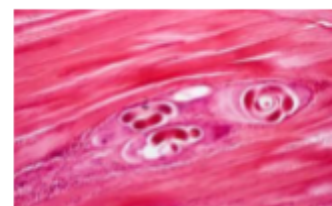
11. До якого типу належить дощовий черв'як? – **1 бал**

- а) Плоскі черви
б) Круглі черви
в) Кільчасті черви
г) Кишквопорожнинні

12. Яка функція щетинок у кільчастих червів? – **1 бал**

- а) Допмагають у русі
б) Виконують газообмін
в) Виділяють захисну слизьку рідину
г) Беруть участь у розмноженні

13. Є різні способи потрапляння паразитів до організму людини. Увідповідніть представника паразитичних червів зі способом його потрапляння в організм. – **4 бала**

- А. Слабо засолена прісноводна риба, яка після вилову не пройшла належну перевірку.
- Б. Свинина, що не пройшла санітарний контроль.
- В. Невитримана дві доби за температур нижче -21°C телятина, яку недосмажили під час приготування.
- Г. Некип'ячена вода прісної водойми, поблизу якої випасали велику рогату худобу.
- Д. Забруднені яйцями гельмінта продукти харчування, ягоди, овочі, що контактували з зараженим ґрунтом або з брудними руками.

14. Що спільного у зображених представників безхребетних тварин? – **1 бал**

- А. Тип ротового апарату
- Б. Складні фасеткові очі
- В. Хижий спосіб життя
- Г. Членисті кінцівки

15. Розгляньте малюнки комах. Виберіть твердження, які характерні для комахи 1 та для комахи 2. – **4 бала**

- А. Живе в наземно-повітряному середовищі.
- Б. Живе в ґрунті.
- В. Запилює квіти.
- Г. Має риючі кінцівки.
- Д. Має гризучий ротовий апарат.
- Е. Живиться нектаром.
- Є. Їсть підземні частини овочевих культур у ґрунті.
- Ж. Має збиральні кінцівки.